



Rapport

Datum: 24 februari 2005
Rapportnummer: 2005/048

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) geen gevolg heeft gegeven aan de uitspraak van 31 juli 2003 waarin de rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Zwolle, de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie opdraagt zorg te (doen) dragen voor het verlenen van opvang aan verzoeker.

Voorts klaagt verzoeker erover dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft geweigerd hem opvang te verlenen.

Verzoeker klaagt tevens over de motivering in de brief waarin het COA zijn klacht over de weigering tot het verlenen van opvang ongegrond heeft verklaard. Hij klaagt er in dit verband over dat het COA zich niet gehouden heeft geacht aan de uitspraak van de rechtbank omdat de rechter naar de mening van het COA een onjuiste toepassing heeft gegeven aan de woorden van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie toen deze in de Tweede Kamer de Regeling verstrekking asielzoekers (Rva) toelichtte.

Beoordeling

I. Algemeen

1. Verzoeker, een (etnisch) Tsjetsjeense asielzoeker uit Rusland, was uitgeprocedeerd nadat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 6 mei 2003 zijn beroepschrift tegen de afwijzing van zijn asielaanvraag van 17 april 2001 in hoger beroep ongegrond had verklaard. In verband met de gewijzigde situatie in Rusland diende verzoeker op 5 juli 2003 een tweede asielaanvraag in.
2. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie wees deze aanvraag bij beschikking van 8 juli 2003 af. Verzoeker ging hiertegen in beroep en verzocht de rechtbank tevens om een voorlopige voorziening teneinde uitzetting uit Nederland te voorkomen.
3. Op 31 juli 2003 oordeelde de rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Zwolle, dat hangende de beroepsprocedure uitzetting van verzoeker uit Nederland achterwege diende te blijven. De rechtbank oordeelde tevens dat, ondanks het bepaalde in artikel 3, eerste lid, Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva) (zie Achtergrond, onder 1.), aan verzoeker opvang diende te worden verleend. De rechtbank droeg de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie daarom op om zorg te (doen) dragen voor het verlenen van opvang aan verzoeker.
4. In reactie hierop zond de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) bij faxbericht van 27 augustus 2003 aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) het advies om aan verzoeker opvang te verlenen, ondanks het feit dat hij een tweede asielaanvraag had ingediend en derhalve ingevolge artikel 4, tweede lid, Rva (zie Achtergrond, onder 1.) geen

recht zou hebben op opvang.

5. Verzoeker had voordien, op of omstreeks 5 augustus 2003, het COA tevergeefs verzocht hem toe te laten tot de opvang. Na ontvangst van het faxbericht van de IND weigerde het COA wederom om aan verzoeker opvang te verlenen. Het COA liet verzoeker weten zich niet gebonden te achten aan de uitspraak van de rechter.

6. Verzoeker klaagde er vervolgens zowel bij de IND als bij het COA over dat hij ondanks de rechterlijke uitspraak niet werd toegelaten tot de opvang. Het hoofd van de IND achtte de klacht, namens de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, ongegrond. Het COA achtte de klacht eveneens ongegrond. Het hoofd van de IND deelde verzoeker bij brief van 17 september 2003 mee dat niet de IND maar het COA daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de opvang. Het COA deelde verzoeker in zijn reactie van 14 december 2003 onder meer mee dat de rechter een onjuiste toepassing had gegeven aan de woorden van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie toen deze op 4 december 2002 in de Tweede Kamer van de Staten Generaal de Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva) toelichtte (zie Achtergrond, onder 3.), aangezien de minister toen het oog had gehad op eerste asielaanvragen.

7. In het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman deelde de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in haar reactie van 11 juni 2004, mede namens het COA, mee het te betreuren dat geen uitvoering was gegeven aan de rechterlijke uitspraak. De minister achtte de klacht op alle onderdelen gegrond en deelde mee dat één en ander voor haar aanleiding was geweest om in overleg te treden met de IND en het COA om regelingen te treffen, waarmee in toekomstige gelijksoortige gevallen een situatie als de onderhavige kan worden vermeden. De minister liet ook weten dat in overleg met verzoeker zou worden getreden teneinde een billijke schadevergoeding overeen te komen voor de periode dat hij geen opvang van rijkswege heeft genoten.

I. Ten aanzien van het opvolgen door de IND van de rechterlijke uitspraak.

8. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat bestuursorganen gevolg geven aan rechterlijke uitspraken.

9. De IND heeft slechts in zoverre gevolg gegeven aan de rechterlijke uitspraak dat vier weken na de uitspraak een positief advies is gezonden aan het COA. Toen het COA weigerde dit advies op te volgen, heeft de IND, zoals ook de minister meedeelde in haar reactie op de klacht, verzuimd om andere inspanningen te verrichten of de situatie op hoger niveau aan de orde te stellen. Hierdoor stokte de uitvoering van de rechterlijke uitspraak. De IND heeft in zoverre gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

Op dit onderdeel is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de weigering van het COA om opvang te verlenen.

10. Het COA heeft op grond van artikel 3, eerste lid, van de Rva (zie Achtergrond, onder 1.) tot taak om opvang te verlenen aan asielzoekers. De uitspraak van de rechter was weliswaar gericht tot de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie maar impliceerde uitvoering door het COA. Het COA heeft dat echter geweigerd, en is daarbij ondanks het positieve advies van de IND nadrukkelijk en zonder overleg met de minister voorbij gegaan aan de rechterlijke uitspraak. De IND is weliswaar niet bevoegd om beslissingen te nemen op grond van de Rva, maar de rechterlijke uitspraak omtrent de toepassing van de Rva hield niettemin een verplichting in voor het COA als het bestuursorgaan dat wel bevoegdheden heeft ten aanzien van de toepassing van de Rva. Op grond van de aan het COA toekomende taakstelling en de noodzakelijke samenhang op het beleidsterrein van vreemdelingenzaken en integratie was het COA gehouden om, ook al was het COA niet zelf de geadresseerde van deze uitspraak, de jegens de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie gedane rechterlijke uitspraak na te komen tenzij dat feitelijk onmogelijk was. Van een feitelijke onmogelijkheid tot nakoming was geen sprake, ook al is in de Rva niet voorzien in het bieden van opvang in geval een tweede asielaanvraag wordt ingediend. Door aan verzoeker niettemin opvang te weigeren heeft het COA gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

Op dit onderdeel is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de motivering van de reactie van het COA op verzoekers klacht.

11. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

12. Het COA liet verzoeker weten zich niet gebonden te achten aan de uitspraak van de rechtbank. Met de stelling dat de rechtbank een onjuiste toepassing had gegeven aan de woorden van de minister, en door zich te beroepen op het feit dat alleen het COA beslissingsbevoegd is om asielzoekers toe te laten tot de opvang en het COA niet verplicht is om adviezen van de IND hieromtrent op te volgen, kon het COA echter niet adequaat zijn beslissing motiveren. Het rechtstatelijke beginsel dat uitspraken van de rechtbank bindend zijn kan meebrengen dat betrokkenheid nodig is van een ander bestuursorgaan dan het bestuursorgaan tot welke de uitspraak is gericht. Het COA had zich hiervan rekenschap dienen te geven bij de reactie op verzoekers klacht.

Op dit onderdeel is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), is gegrond wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

De klacht over de onderzochte gedraging van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers is gegrond ten aanzien van:

- de weigering om opvang te verlenen, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid;
- de motivering van de klachtafdoening, wegens strijd met het motiveringsvereiste.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennis genomen van de mededeling van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie dat zij voornemens is maatregelen te treffen om situaties als deze te voorkomen, onder meer door de Rva op dit punt te herzien.

De Nationale ombudsman heeft eveneens met instemming kennis genomen van de mededeling van de minister om met verzoeker in overleg te treden teneinde een billijke schadevergoeding overeen te komen voor de periode dat hij geen opvang van rijkswege heeft genoten.

Onderzoek

Op 28 oktober 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer J., ingediend door de Stichting VluchtelingenWerk te Hengelo, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en een gedraging van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

De Nationale ombudsman legde de klacht op 27 november 2003 per e-mailbericht voor aan het COA met de vraag of in deze zaak een oplossing in het vooruitzicht kon worden gesteld. Nadat was gebleken dat geen voor verzoeker bevredigende oplossing kon worden bereikt, werd het onderzoek naar deze gedraging schriftelijk voortgezet. De gedraging van de IND wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en het COA verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie reageerde mede namens het COA op de klacht.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie berichtte dat het verslag haar geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker, een (etnische) Tsjetsjeen uit Rusland, diende op 5 juli 2003 voor de tweede maal een asielaanvraag in. Verzoeker baseerde deze aanvraag op de gewijzigde situatie in Rusland en de veranderde positie van Tsjetsjenen in Rusland.
2. Verzoekers eerste asielaanvraag was ingediend op 17 april 2001. De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie wees deze aanvraag op 17 oktober 2001 af. Het hierop door verzoeker ingediende beroepschrift is op 14 februari 2003 door de rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Zutphen, ongegrond verklaard. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaarde op 6 mei 2003 het beroepschrift in hoger beroep eveneens ongegrond.
3. Verzoekers tweede asielaanvraag is bij beschikking van 8 juli 2003 afgewezen. Verzoeker diende hiertegen een beroepschrift in en verzocht, teneinde uitzetting uit Nederland te voorkomen, de rechtbank om een voorlopige voorziening te treffen.
4. Op 31 juli 2003 oordeelde de rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Zwolle, dat uitzetting van verzoeker uit Nederland vooralsnog achterwege diende te blijven. De rechtbank oordeelde tevens dat, ondanks het bepaalde in artikel 3, eerste lid, Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva); (zie Achtergrond, onder 1.), aan verzoeker opvang diende te worden verleend. De rechtbank droeg de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie daarom op om, hangende de beroepsprocedure, zorg te (doen) dragen voor het verlenen van opvang aan verzoeker.
5. Op of omstreeks 5 augustus 2003 verzocht verzoeker het COA in het Aanmeldcentrum (AC) te Zevenaar hem opvang te verlenen. Het COA wees dit verzoek af.
6. Op 27 augustus 2003 adviseerde de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) het COA per fax om aan verzoeker opvang te verlenen. De IND deelde het COA onder meer het volgende mee:

“(…) Hoewel het hier om een herhaalde asielaanvraag gaat, adviseer ik betrokkene wel opvang te verlenen, daar door de voorzieningenrechter in zijn uitspraak van 31 juli 2003 is gesteld dat zorg dient te worden gedragen voor het verlenen van opvang aan betrokkene tot op het beroep is beslist”.

7. Nadat de IND haar advies naar het COA had gestuurd heeft verzoeker, op 27 augustus 2003, het COA wederom verzocht om opvang. Het COA liet verzoeker hierop weten dat hij, ondanks het advies van de IND, niet zou worden toegelaten tot de opvang. Desgevraagd deelde het COA verzoeker mee dat het zich niet gebonden achtte aan de uitspraak van de rechter. Het COA zegde verzoeker vervolgens aan het AC te verlaten.

8. Op 9 september 2003 diende Vluchtelingenwerk Nederland, afdeling Twente, namens verzoeker bij de IND en bij het COA een klacht in over de weigering van het COA om verzoeker toe te laten in de opvang.

9. Namens de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie achtte het hoofd van de IND de klacht ongegrond. De IND liet in de reactie van 17 september 2003 onder meer het volgende weten aan Vluchtelingenwerk:

“Voor zover uw brief moet worden beschouwd als een klacht tegen de weigering om (verzoeker; N.o.) in aanmerking te doen komen voor de voorzieningen zoals bedoeld in de RVA, wijs ik u erop dat niet de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), maar het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA), voor het daadwerkelijk toelaten tot de opvangvoorzieningen verantwoordelijk is. Deze brief zal dan ook niet verder ingaan op uw klacht, nu uit uw brief is gebleken dat u een gelijklopende klacht heeft ingediend bij het COA, welke het juiste bestuursorgaan is.

Verder zal ik pogen een reactie te geven op een aantal van uw overige opmerkingen.

Voor zover u zich beklaagd over de gedragingen van de IND bestaande uit het beperkt houden tot het uitbrengen van een advies aan het COA, kan ik u slechts verwijzen naar de regelgeving rond de RVA waaruit blijkt dat de IND geen verdergaande bevoegdheid heeft in deze.

Voor zover u stelt dat de IND de uitspraak van de voorzieningenrechter van 31 juli 2003 naast zich neer heeft gelegd, wordt u niet gevolgd, nu de IND schriftelijk een advies aan het COA heeft gedaan om betrokkene opvang te verlenen.

Het gestelde dat betrokkene feitelijk opvang wordt ontzegd door hem te laten verwijderen uit het Aanmeldcentrum, althans dat betrokkene is aangezegd het Aanmeldcentrum te verlaten, kan evenmin worden gevolgd. Immers een Aanmeldcentrum is geen opvanglocatie, maar een door de Minister aangewezen plaats waar een asielaanvraag kan worden ingediend (VC 2000, deel C3/11.1). Nu betrokkene tijdens zijn maandelijkse meldingsplicht een verzoek heeft gedaan voor opvang, wat vervolgens door het COA niet wordt gehonoreerd, kon betrokkene worden verzocht het terrein van de het Aanmeldcentrum te verlaten, nu zijn aanwezigheid op dat moment geen verder doel meer diende.”

10. Het COA achtte de klacht eveneens ongegrond. Het COA liet in de reactie van 14 december 2003 onder meer het volgende weten aan Vluchtelingenwerk:

“Ik wil (...) vooraf opmerken dat uw cliënt het COA om een schriftelijk besluit had kunnen verzoeken. Tegen dit besluit, dan wel tegen de weigering een besluit te nemen, had uw cliënt vervolgens rechtsmiddelen kunnen aanwenden. Ik merk voorts op dat, aangezien het hier handelt om regelgeving en beleid, het COA niet verplicht is op uw klacht te reageren. Desalniettemin hecht ik eraan op uw schrijven van 9 september 2003 te reageren.

(...)

Ten aanzien van de opvang overweegt de voorzieningenrechter in de uitspraak dat ondanks het bepaalde in artikel 3, eerste lid van de Rva jo. artikel 1, aanhef en onder c van de Rva (zie Achtergrond, onder 1.), de rechter aanleiding ziet te bepalen dat uw cliënt, in afwachting van de beroepsprocedure, recht op opvang heeft. De voorzieningenrechter baseert zich hierbij op het antwoord van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie op Kamervragen (handelingen TK, 4 december 2002, 29 2131) (zie Achtergrond, onder 3.). De rechter gaat er echter aan voorbij dat de Minister hier het oog heeft gehad op vreemdelingen die hier ten lande een eerste asielaanvraag indienen. Indien deze aanvraag binnen de AC-procedure wordt afgewezen en daartegen wendt de vreemdeling rechtsmiddelen aan dan ontstaat een recht op opvang indien de rechter de voorlopige voorziening toewijst, totdat op het beroep is beslist. Ten aanzien van uw cliënt is deze situatie echter niet van toepassing. Uw cliënt heeft immers op 5 juli 2003 een tweede asielaanvraag ingediend. Deze aanvraag geeft ingevolge artikel 4, tweede lid van de Rva (zie Achtergrond, onder 1.), geen recht op opvang. Dit geldt ook indien de tweede asielaanvraag op het AC wordt afgewezen, de vreemdeling tegen dit besluit rechtsmiddelen aanwendt en de rechter, zoals in de uitspraak van uw cliënt, de voorlopige voorziening toewijst, totdat op het beroep is beslist. Zelfs indien het beroep van uw cliënt door de rechtbank gegrond wordt verklaard levert dit ex artikel 4, tweede lid van de Rva, geen recht op opvang toe. Met andere woorden: de rechter heeft een onjuiste toepassing gegeven aan de woorden van de minister, zoals uitgesproken in de Tweede Kamer. Het COA is dan ook niet gehouden de uitspraak van de rechter te volgen. Het COA zou daarmee immers rechtstreeks handelen tegen het bepaalde in artikel 4, tweede lid van de Rva. Ik merk daarbij op dat de Rva een ministeriele regeling is, waarvan het COA niet kan en mag afwijken. De Rva is geen beleidsregel, waarvoor de inherente afwijkingsbevoegdheid geldt ex artikel 4:84 van de Awb. Deze bevoegdheid geldt nu juist echter niet ten aanzien van ministeriele regelingen zoals de Rva. Het is overigens in het verleden vaker voorgekomen dat de vreemdelingenrechter in een zaak tegen de IND tot opvang concludeerde, terwijl het COA toch opvang onthield. Overigens heeft de minister artikel 4, tweede lid, Rva ook niet geschrapt, noch heeft de minister te kennen gegeven dat de asielzoeker met een toegewezen voorlopige voorziening op zijn tweede asielaanvraag gedurende de behandeling van het beroep recht heeft op opvang. Dit zou in strijd zijn met het bepaalde in artikel 4, tweede lid, Rva.

Uit het voorgaande volgt dat het COA ook niet gehouden was het advies van de IND dd 27-08-2003, op te volgen. Ik wil u er daarbij op attenderen dat het "slechts" een advies van de IND betreft. Met betrekking tot de toelating tot de opvang ligt de beslissingsbevoegdheid echter bij het COA. Het COA is derhalve bevoegd het advies van de IND naast zich neer te leggen en de opvang aan een vreemdelingen, ondanks het advies van de IND, te onthouden. Dit is in het verleden ook wel vaker voorgekomen. Het recht op opvang kan louter ontstaan indien in de situatie van uw cliënt sprake is van zeer schrijnende humanitaire omstandigheden. Hiervan is echter niet gebleken.

Ik concludeer dan ook dat het COA op goede gronden de opvang aan uw cliënt heeft onthouden. Op grond van artikel 4, tweede lid Rva is het COA gehouden opvang te weigeren aan asielzoekers die een tweede of volgende asielaanvraag hebben ingediend."

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtomschrijving onder Klacht.

C. Standpunt minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en het Centraal orgaan opvang asielzoekers

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie reageerde bij brief van 11 juni 2004, mede namens het COA, onder meer als volgt op de klacht:

"...1. Klacht

De klacht bestaat uit drie onderdelen. Ten eerste dat door de IND geen gevolg is gegeven aan een rechterlijke uitspraak om te doen zorgen voor opvang van (verzoeker; N.o.). Ten tweede dat het COA de opvang heeft geweigerd, en tenslotte wordt geklaagd over de motivering van het COA om de opvang te weigeren.

Hieronder wordt door mij zowel namens de IND, als namens het COA op de klacht van (verzoeker; N.o.) gereageerd.

2. De situatie van verzoeker

(Verzoeker; N.o.) heeft tweemaal een asielverzoek ingediend in Nederland. De eerste asielaanvraag heeft (verzoeker; N.o.) ingediend op 17 april 2001. Deze aanvraag is afgewezen bij beschikking van 17 oktober 2001. Hiertegen is namens (verzoeker; N.o.) een beroepschrift ingediend bij de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Zutphen. Bij uitspraak van 14 februari 2003 is het beroep ongegrond verklaard. Vervolgens is namens (verzoeker; N.o.) op 19 maart 2003 een hoger beroep aangespannen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze heeft bij uitspraak van 6 mei 2003 het hoger beroep ongegrond verklaard. Hiermee is de beschikking van 17 oktober

2001 in rechte onaantastbaar geworden en is (verzoeker; N.o.) uitgeprocedeerd geraakt op zijn eerste asielaanvraag.

Vervolgens heeft (verzoeker; N.o.) op 10 juni 2003 een tweede asielverzoek ingediend. Dit verzoek is afgewezen bij beschikking van 8 juli 2003. Hiertegen is namens (verzoeker; N.o.) een beroep ingediend en een voorlopige voorziening gevraagd bij de Rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Zwolle.

Bij uitspraak van 31 juli 2003 is het verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen, waarbij mij is opgedragen om zorg te (doen) dragen voor het verlenen van opvang voor (verzoeker; N.o.) tot op het beroep is beslist. Inmiddels is de beschikking van 8 juli 2003 ingetrokken en heeft de gemachtigde van (verzoeker; N.o.) om deze reden het beroep ingetrokken.

Op of omstreeks 5 augustus 2003 heeft (verzoeker; N.o.) zich vervolgens gemeld op het Aanmeldcentrum (AC) te Zevenaar met het verzoek toegelaten te worden tot de opvang.

Op 27 augustus 2003 heeft de IND inzake de opvang van (verzoeker; N.o.) advies uitgebracht aan het COA en het COA geadviseerd (verzoeker; N.o.) toe te laten tot de opvang. Het COA heeft de opvang evenwel geweigerd, onder verwijzing naar artikel 4, tweede lid van de Rva (zie Achtergrond, onder 1.), waarin is bepaald dat het indienen van een tweede of volgende asielaanvraag geen recht geeft op opvang. Voorts is het COA niet gebleken van een uitzonderingssituatie op deze hoofdregel, zoals omschreven in de Vc 2000 onder C5/20.4 (zie Achtergrond, onder 2.).

3. Reactie op de klacht

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat de IND getracht heeft, door (verzoeker; N.o.) voor opvang aan te bieden bij het COA, gevolg te geven aan de rechterlijke uitspraak van 31 juli 2003. Tegelijkertijd heeft het COA, op grond van de voor hem dwingend geldende regelgeving, de opvang aan (verzoeker; N.o.) onthouden. Hierna is echter de uitvoering van de rechterlijke uitspraak gestopt en is er derhalve geen uitvoering gegeven aan de rechterlijke uitspraak. Ik betreur dit, want, hoe ook over de rechterlijke uitspraak mag worden gedacht, de uitspraak dient te worden nageleefd. In ieder geval tot het moment waarop de rechterlijke uitspraak door een latere rechterlijke uitspraak is vernietigd.

Nu het COA, overigens op grond van geldende regelgeving, op 27 augustus 2003 de opvang aan (verzoeker; N.o.) geweigerd heeft, had het op de weg van de IND gelegen om andere inspanningen te verrichten en gevolg te geven aan deze uitspraak en desnoods de casus aan mij voor te leggen. Ook het COA had de casus aan mij kunnen voorleggen. Beide organisaties hebben dit echter nagelaten. Ik bied (verzoeker; N.o.) dan ook mijn verontschuldiging aan voor het niet-gevolg geven aan een rechterlijke uitspraak, waardoor hem de bevolen opvang niet is verleend.

Eén en ander is voor mij aanleiding geweest in overleg te treden met beide organisaties om te bezien hoe omgegaan dient te worden met onderhavige klacht - vandaar dat de beantwoording enige tijd in beslag heeft genomen -, alsmede hoe in eventueel gelijksoortige toekomstige gevallen een dergelijke situatie vermeden kan worden. Dit overleg heeft ertoe geleid dat op korte termijn een intern werkproces beschreven zal worden over hoe te handelen in soortgelijke gevallen en welke alsdan de rechtsgrond voor opvang vormt. Daarnaast wordt thans gewerkt aan een herziening van de Rva. Ik ben voornemens deze, naar ik hoop, uitzonderlijke situatie daarin te regelen. Het interne werkproces zal dan ook gelden tot het moment van publicatie van de herziene Rva.

Gelet op het bovenstaande en de hieronder opgenomen conclusie ga ik ervan uit dat de door u aan het COA afzonderlijk gestelde vraag geen bespreking meer behoeft.

4. Conclusie

Op grond van het voorgaande kom ik tot de conclusie dat de klacht gericht tegen zowel de IND, als tegen het COA gegrond is.

Inmiddels heb ik mijn beschikking van 8 juli 2003 ingetrokken, zodat ik thans opnieuw een besluit op de tweede asielaanvraag van (verzoeker; N.o.) dien te nemen. Ik zal (verzoeker; N.o.) thans met onmiddellijke ingang toelaten tot de opvang van het COA. Voor de periode dat (verzoeker; N.o.) geen opvang van rijkswege heeft genoten zal ik met hem in overleg treden, teneinde een billijke schadevergoeding overeen te komen...”

D. Nadere informatie verzoeker

Verzoeker deelde op 30 november 2004 telefonisch mee dat het COA hem vanaf 11 juni 2004 opvang had verleend. Verzoeker deelde echter ook mee dat hij in de problemen was gekomen doordat hij, gedurende de tijd dat hij geen opvang genoot, bij gebrek aan financiële middelen een aantal malen zonder vervoersbewijs met de trein heeft gereisd onderweg van of naar de plaats waar hij zich diende te melden in verband met zijn asielaanvraag. Verzoeker liet weten dat de kantonrechter in het arrondissement Leeuwarden hem, naar aanleiding van het feit dat hij meerdere malen artikel 70 lid 1 Wet personenvervoer (zie Achtergrond, onder 4.) heeft overtreden, op 12 augustus 2004 heeft veroordeeld tot 42 dagen hechtenis. Op 6 januari 2005 is namens verzoeker telefonisch meegedeeld dat verzoeker door de politie is opgehaald ter effectuering van de uitspraak van de kantonrechter.

Achtergrond

1) Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997

"Artikel 1

1. Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder:

a. de minister: de Minister van Justitie;

b. asielaanvraag: een aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 28 van

de Vreemdelingenwet 2000;

c. asielzoeker: een vreemdeling aan wie de toegang tot Nederland niet is geweigerd, door wie of ten behoeve van wie een asielaanvraag is ingediend, die ten bewijze daarvan door de minister in het bezit is gesteld van een W-Document en wiens aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000 niet binnen 48 proces-uren is afgewezen;

(...)

Artikel 3

1. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers draagt zorg voor de centrale opvang van asielzoekers door erin te voorzien dat aan hen opvang wordt geboden in een opvangcentrum.

2. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers draagt zorg voor de centrale opvang van andere categorieën vreemdelingen, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers na een verzoek hiertoe van de minister.

Artikel 4

1. De minister is bevoegd om, indien het Centraal Orgaan opvang asielzoekers aangeeft dat sprake is van een capacitaire noodsituatie of enige andere bijzondere omstandigheid, het Centraal Orgaan opvang asielzoekers de bevoegdheid toe te kennen bepaalde categorieën asielzoekers uit te sluiten van de ontvangst van de verstrekkingen bedoeld in artikel 5, eerste lid.

2. De indiening van een tweede of volgende asielaanvraag geeft geen recht op opvang.”

2) Vreemdelingencirculaire 2000 (C5/20)

“4. Geen opvang in verdere procedure

4.1. Algemeen

Op grond van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997 en de Regeling opvang asielzoekers geeft indiening van een tweede

of volgende asielaanvraag geen (hernieuwd) recht op opvang. Recht op opvang bestaat louter als gevolg van een eerste asielaanvraag, maar wordt door een tweede of volgende asielaanvraag echter niet aangetast.

Uitzonderingen op deze regel bestaat in de volgende gevallen:

- indien een vertrekmoratorium van kracht is op de betreffende vreemdeling;
- wanneer de vreemdeling in zeer schrijnende humanitaire omstandigheden verkeert;
- bij aanvragen die op of na 13 augustus 2001 zijn ingediend en waar sprake is van een nieuw asielrelaas nadat betrokkene aantoonbaar is teruggekeerd naar het land van herkomst.

(...)"

3) Handelingen Tweede Kamer van de Staten Generaal, 4 december 2002, 29 2131.

De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie antwoordde op de Kamervragen over het verlenen van opvang aan vreemdelingen die een tweede asielaanvraag hebben ingediend onder meer het volgende:

"Op dit moment zijn er 2500 herhaalde asielaanvragen. Als je mensen bij een herhaald asielverzoek toch weer opvang biedt zullen er meer herhaalde asielaanvragen volgen. Dat is mijn vaste overtuiging. Ik denk daarom dat dit geen goede zaak is. In dit geval moet er geen opvang worden geboden. (...) Ik denk dus dat daarvan een aanzuigende werking uitgaat en dat er meer herhaalde asielverzoeken komen. Als er namelijk opvang geboden wordt, is dat een aanmoediging om nog wat langer in Nederland te verblijven. Kortom, ik voel er niets voor."

4) Wet personenvervoer 2000

"Artikel 70

1. Het is verboden zonder hiervoor geldig vervoersbewijs gebruik te maken van het openbaar vervoer, alsmede, voor zoverre vervoerder zulks duidelijk kenbaar heeft gemaakt, van de daartoe behorende voorzieningen.

2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing in de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen."